

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Даниела Маринова Симеоновска-Николова, Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“

На дисертационния труд на Мирослав Кирилов Маринов на тема: „МОЛЕКУЛЯРНО-ПОПУЛАЦИОННИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА МЕСТНИ ПОРОДИ КУЧЕТА В БЪЛГАРИЯ“ за присъждане на ОНС „Доктор“ в професионално направление 4.3. Биологични науки, научна специалност „Зоология“,

Научен ръководител: доц. д-р Георги Радославов; Научни консултанти: доц. д-р Петър Христов, проф. д-р Николай Спасов

Становището е изготвено в изпълнение на Заповед № 105/22.11.2019 г. на Директора на ИБЕИ-БАН.

Дисертационният труд на Мирослав Маринов е съвременно научно изследване върху произхода, одомашняването и филогенията на древни и съвременни местни породи кучета на базата на митохондриални генетични маркери. Дисертацията е изложена на 98 страници. Структурата на дисертацията е по утвърден образец и включва увод, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, дискусия, заключение, изводи, приноси, литература. Целта е ясно представена като за постигането и са поставени 4 задачи, свързани с проучване на произхода (филогенетичните връзки) и генетичната структура на популациите. Получените резултати са много добре обяснени и онагледени с 5 таблици и 22 фигури. Изводите са аргументирани. Списъкът на цитираната литература е от 83 заглавия, от които 82 са на латиница и 1 на кирилица. Литературните източници са коректно цитирани.

Въпреки разностранните филогенетични и популационно-генетични изследвания на различни породи кучета в световен мащаб, подобни проучвания за района на Балканския полуостров липсват. В този смисъл, настоящето изследване предоставя първи данни за произхода, одомашняването и филогенията на древни и съвременни местни кучета, което определя неговата значимост и актуалност. От направения литературен обзор, а също и от дискусията личи добрата осведоменост на докторанта по изследвания проблем. За разлика от други дисертационни трудове, в този,

разделянето на резултатите от дискусиата подчертава ерудицията на докторанта и неговата способност да анализира и интерпретира данните.

В работата са използвани съвременни молекулярно-генетични методи, утвърдени в практиката при подобни изследвания. Анализираният материал е достатъчен. Благодарение на всичко това, тази работа достига до важни изводи и заключения относно митохондриалния профил при съвременните местни и древните породи кучета. Така, чрез извършения митохондриален анализ се доказва местен европейски произход на изследваните породи кучета като се установяват сходни честоти на световните хаплогрупи А - 65%, В - 20% и С - 10% на изследваните местни породи. Същевременно, установява се независим във времето филогенетичен произход при ловните и овчарски породи, който авторът обяснява с продължителна териториална изолация. Освен това, при ловните породи кучета Български барак и Българско гонче се разкриват високи честоти на хаплогрупа С, доказващи, че ловните породи са първите, създадени след одомашняването. Този извод се потвърждава и от установеното наличие на хаплогрупа D при овчарските породи, тъй като спрямо хаплогрупа С, хаплогрупа D възниква по-късно в Европа. На базата на извършените генетичните изследвания при древни кучета от България, установеното наличие на клад В с висока честота в древните проби дава основание да се говори за възможно одомашняване на Балканите от местни балкански вълци.

Направените изводи и заключения са в съответствие с представените резултати и дискусия и очертават научните приноси на дисертацията. Те са съпоставени с тези на други автори, което допринася за тяхната убедителност. Считам, че приносите са дело изцяло на докторанта и напълно ги приемам.

По темата на дисертацията Мирослав Маринов има 2 публикации в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация специализирани научни списания - PeerJ и Genes (Basel), както и едно цитиране. И двете публикации са в съавторство. В първата публикация Мирослав е на първо място, а във втората – на второ място. Докторантът има също 4 участия в научни конференции. Публикациите, участията в конференции и цитиранията подчертават значимостта на научните му приноси.

Авторефератът, в обем на 42 страници, отговаря на съдържанието на дисертационния труд и напълно представя основните резултати, изводи и приноси на дисертационната тема.

Заклучение

Дисертацията на Мирослав Маринов е съвременно проучване върху генетичното разнообразие на местни породи кучета в България на базата на митохондриални генетични маркери. Използването на съвременни молекулярно-генетични методи, добрата осведоменост на докторанта по темата и способността да анализира и интерпретира получените резултатите са позволили постигането на оригинални научни приноси в областта на популационната биология на бозайниците. Считам, че дисертационния труд напълно отговаря на ЗРАСРБ, неговия Правилник и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН. На тази основа, убедено давам своята положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Мирослав Кирилов Маринов образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 4.3. Биологични науки, научна специалност „Зоология“.

Изготвил становището:

(Проф. Даниела Симеоновска-Николова)

07.01.2020 г.